

JUTRO

Neodvisen političen dnevnik.

: Posamezne številke po 4 vinarje. :

„JUTRO“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1/26. uri zjutraj, a ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnishvu mesečno K 1.—, z dostavljanjem na dom K 1'20; s pošto celoletno K 18.—, polletno K 9.—, četrtletno K 4'50, mesečno K 1'50. Za inozemstvo celoletno K 28.—.

: Posamezne številke po 4 vinarje. :

Uredništvo in upravnishvo je v Miklošičevi ulici št. 8. Dopisi se pošiljajo uredništvu, naročnina pa upravnishvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopi si ne vračajo. Za oglase se plača po določenem ceniku. Lastnik in glavni urednik Milan Plut. Odgovorni urednik Franjo Pirč. : Tiska Učiteljska tiskarna v Ljubljani. :

Pismo iz Srbije.

(Izvirni dopis „Jutra“.)

Belgrad, 11. maja.

Ako začne kdo danes govoriti ali pisati o sodobni Srbiji, začne navadno z aneksijo Bosne in Hercegovine. To je popolnoma umljivo, ker ta dogodek je tako silno vplival na razvoj današnje Srbije in na življenje celega srbskega plemena sploh, da bi bilo v današnjem življenju srbskega naroda marsikaj nemogoče razumeti, ko bi se pretrgala zveza med sedanjimi dogodki in aneksijo teh dveh srbskih dežel. Za to začnem tudi jaz v tem pismu s tem zgodovinskim dogodkom, ki ne samo, da je postavil temelj popolnoma novi epohi v politiki srbskega naroda, nego je silno vplival na tok političnih dogodkov na celnem slovanskem jugu.

Dotaknem se danes samo dveh najvažnejših momentov, ki se opravičeno smatra za posledico one velike krize, v katero je radi aneksije dospela Srbija, a to je: nova smer v zunanji in v notranji politiki Srbije. S svojo pripravljenostjo, da stopi v borbo za svobodo celega srbskega plemena, pridobila je Srbija povodom aneksijske krize velike simpatije ne samo v srbskem in temu sorodnem elementu, nego pri vseh kulturnih in slobodoumni narodih. Bil je to slučaj, ko je majhna država, pretrpevši po sili splošnih okoliščin močne udarce na polju svojih nacionalnih aspiracij, povzpela svoj moralni prst v velikem svetu na višino, katere Srbija do tedaj menda še nikdar ni dosegla.

Potovanje kralja Petra v Rusijo in Turško je bil demonstrativen dokaz, da je ugled Srbije kot države zelo narasel. Potrebno tega potovanja je čutila celokupna srbska javnost, ki je hotela videti, da li ima današnja zunanja politika Srbije, ki najbolj odgovarja interesom srbskega naroda, dovolj zaslonbe pri narodnem zavezniku Rusije in vsega Slovanstva — Rusije in ruskega naroda in pri najmočnejšem sosedu na Balkanu in svečani sprejemi kralja Petra v Petrogradu in Carigradu so podali dovolj dokazov, da je Srbija z novo smerjo svoje zunanje politike lahko popolnoma zadovoljna.

Kolike važnosti so ti obiski za zunanjo politiko Srbije, nas je najbolj prepričalo pisanje črno-rumenega časopisja severo-zapadnega sosedja kraljevine Srbije. Ko se ti obiski še niso mogli preprečiti s pomočjo raznih intrig, v čemur so merodajni krogi na Dunaju tako imenitno verzirali, je začelo to časopisje — na migljaj od zgoraj — razširjati o toku sprejemov razne laži, od katerih je bila najneumnejša ta, da car Nikolaj ni hotel sprejeti reda Kara-gorgjeve zvezde, četudi je bilo v službenem komuniqueju ruske vlade objavljeno, da je car nosil ta red pri svečanem dineju. Ta laž je bila tako nesramna, da je čutil belgrajski ruski poslanik potrebo, obsoditi v nekem intervjuu z najostrejšimi besedami tak način intrigriranja.

Kako velika je bila jeza severo-zapadnega sosedja Srbije radi potovanja kralja Petra v Petrograd in Carigrad in iz strahu, da ne bi bili rezultati zblizanja med Srbijo in Turško taki, da bi mogli uničiti gotove balkanske načrte dunajskih krogov, vidi se iz današnjih dogodkov v Stari Srbiji. Arnautska vstaja je najmočnejši dokument, da hoče Avstro-Ogrska na vsak način onemogočiti Srbiji, ki se je s svojo spretnostjo že na pol emancipirala ekonomske odvisnosti od nje, da bi ustvarila svoji bodoči slobodni trgovini čim solidnejšo podlago. Strah, da je po obisku kralja Petra v Carigradu donavsko-jadranska železnica samo še vprašanje najkrajšega časa, je Srbijinega „dobrega“ in „mirnega“ sosedja tako prevzel, da je on vso svojo intrigantsko akcijo prenesel, na sam teren po katerem bi imela teči ta železniška proga — in tako je prišlo do arnautske vstaje.

Ali zastoj so vsi ti napori in vse te intrige niso dosegle svojega cilja. Donavsko-jadranska železnica je danes Srbiji osigurana. Da pa postane njena trgovina še sigurnejša, dela se živo na ustvarjanju trgovinskih zvez med njo in med Rusijo, ki postane za nekatere srbske produkte najboljše tržišče. Razum ostalih uspehov kraljevega potovanja, so to najvažnejši. Vse to je dobro znano tudi onim na Ballplatzu in za to je umljiva njihova jeza. Naši merodajni faktorji pa teh uspehov čisto nič niti ne zakrivajo, tako sigurni so oni.

D. B.

Iz slovenskih krajev.

Vrhnika.

Pretkani slepar. Te dni so izročili vrhniški okrajni sodniji 16 letnega fanta Žitka, doma iz Kamnika, ki je nekaj dni sem na prefrigan način ogoljufal tukajšnje tovarnarje za precejšnje svote denarja. Nekoga lepega dne pride k lesnemu trgovcu Kunstlju na Vrhniki ter ga prosi, da bi mu dal za njegovega očeta, ki se piše Švigelj, dvajset kron predujma. Leopolda Kunstlja ni bilo doma, zato mu je izročila denar njegova gospodična hčerka. Toda ni preteklo dolgo, ko se fant zopet pojavi in takrat je prosil celo 40 kron. Dobil je tudi te. Toda, ko se čez par dni fant zopet pojavi in prosi v „očelovem“ imenu še za 50 kron, mu jih gospodična ni hotela več dati. A glej, fant se je poslužil izbornega sredstva: začel je na vse mogoče načine jokati in mlo prositi. Pravil je, da je mati umrla, a oče nima denarja, da bi ji prekrbel dostojen pogreb. Ker je tako mlo prosil, se je „revez“ gospodični zasmilil in dala mu je, kar je zahteval. A fantu še vedno ni zmanjkalo motivov za nadaljne prošnje. Čez en teden je zopet prišel, pripovedoval, koliko je stal pogreb in bolezen matere ter slednjič prosil še za 20 kron, češ, da jih potrebuje oče, ker mora napraviti dostojno osmino. Tudi takrat je dosegel svoj namen, a odslej ga ni bilo več. Videl

je, da mu postajajo tla na Vrhniki prevroča in je izginil. Izvohal pa je, da dela tudi v tovarni Kobi na Bregu pri Borovnici delavec z imenom Švigelj. Takoj se je lotil dela. Šel je tja in prosil v imenu svojega „očeta“ 15 kron, ki jih je tudi dobil. A kmalu nato ga je zalotila roka pravice, ki je tega prefriganega goljufa izročila tja, kjer bo lahko še nadalje brez skrbi koval načrte, ki jih pa seveda ne bo mogel izvršiti, ker bo preveč na varnem spravljen.

Maribor.

Slovensko gledališče v Mariboru. Po Binkošti nastopijo po dolgem času zopet na našem odru člani ljubljanskega slovenskega gledališča s 3 predstavami in sicer: V soboto 21. maja t. l. uprizorijo veliko komedijo „Sebastijan, veliki knez georgijski“ v nedeljo 22. maja t. l. dunajsko burko „Črni madež“. V torek 24. maja t. l. priredijo gledališki večer z jako zanimivim opernim in operetnim vspeškom in burko enodejanko. Družba šteje 12 najboljših igralcev ter bode gotovo nudila nekaj dovršenega. Nikdo naj ne zamudi teh lepih predstav! Pokažimo z obilnim obiskom ljubljancem, da imamo mi Mariborčani smisel za lepo umetnost ter da čislamo in spoštujemo naše umetnike. Vstopnice za vse 3 predstave se dobijo tudi v predprodaji pri urarju gospodu Francu Burešu, Tegetthoffova cesta 33.

Trst.

Tržaški „Narodni(?) dom“ in nemški najemnik. Dovolite mi, gospod urednik, da pojasnim po svojem skromnem mnenju ljubljanskim izletnikom stanje, v katerem se, žal, nahaja takozvani Narodni(?) dom.

Predvsem pa izjavljam, da mi ni namen braniti kompetentne faktorje uprave „N. D.“, odločno pa zavračam vsako sumničje, češ, da tržaško Slovenstvo trpi take škandalozne razmere v svoji sredi.

Tržaški Slovenci nimajo popolnoma nikake neposredne skupnosti z „Narodnim domom“, če izvajamo vlagatelje, ki imajo svoje žulje shranjene v „Tržaški posojilnici in hranilnici“, katere je lastnica tega pseudo-„Nar. doma“.

Denar, kateri je bil že pred leti nabran za „Narodni dom“ leži v „Tržaški posojilnici in hranilnici“ s pogojem, da zgradi „Nar. dom“. Posojilnica bi morala torej, po mojem mnenju, dajati čisti dobiček (oziroma račune) odboru za zgraditev „Nar. doma“. Samoobsebi umevno bi prejemala posojilnica za to svojo „požrtvovalnost“ postavno določene obresti od založene glavnice, katero je dodala.

Lastnik „Narod. doma“ bi bil torej odbor, ki še obstaja, in ki bi obenem upravljal vse poslojpe. Na tak način bi zamogli vsaj z mirno vestjo imenovati to hišo kot „Narodni dom“. Začetkoma je sicer dala posojilnica dvorano v najem odboru „N. D.“ proti tako visoki najemnini, da je poslednji bil prisiljen opustiti dvorano. In sedaj vleče posojilnica sama do-

biček od vsega poslojpa na „rovaš“ narodne „zavednosti“.

S slovenskim hotelirjem Dolničarjem ni bila zadovoljna in morala je plačati lepo svoto odškodnine Dolničarju, ki je bil končno vendar „naše gore list“.

In sedaj?

Dokler je bil Počkaj kot sonajemnik, bilo je še za „shajat“ in tudi Kögl, dokler je bil „nova metla“ je tudi še dobro „pometal“.

Toda „kri ni voda“ in njem je ta germanska kri kmalu zavrela v in pokazala — rožičke.

Na plesu „Narodne delavske organizacije“ se je celo pritoževal, da je prisiljen zatajevati svojo narodnost in da vedno in povsod podpira slov. društva. Ne pomisli pa, da niti oglasa v „Narodnem delavcu“ ni hotel plačati, češ, da ga ni naročil.

Mi tržaški Slovenci ga ne bomo nikdar ničesar več prosili in če smo ga, obžalujemo to, zahtevamo pa, da čimprej pobere svoja šila in kopita, dokler ima še kak slovenski „groš“ v žepu in naj se spravi tja, kamor spada.

Slovensko delavstvo ga itak že dalj časa uspešno bojkotira, ko ga zapusti še inteligenca in vojaštvo, pa ga tudi posojilnica ne bo več protežirala.

Svoje glavno razobeš napise, nastavlja njemu sorodno osobje in sploh dela, kakor kje v blaženi Nemčiji.

Peščica Slovencev, ki morajo vsled svojega ugleda zahajati tja, ga še vzdržujejo, kako dolgo — ne vem.

„Trgovinska kavarna“ in kavarna „Fabris“ pa vkljub svojim italijanskim tendencam zbirajo okrog sebe slovenske goste iz kavarne „Balkan“.

Ker končno so tudi cene v „Balkanu“ tako oduške, da je naravnost nemogoče zahajati v te lokale.

Dokler se ne izpremene razmere, je treba pač, da se izogibljemo „Narodnega(?) doma“ in zahajamo v druge, res narodne kavarne in gostilne.

Videant consules!

Dr. Democraticus.

Prvo diplomu „Družbe sv. Cirila in Metoda“ v Trstu je dobil gostilničar Hinko Kosič v ulico Squero nuovo 7 za nabranih 200 kron v njegovem nabiralniku. Tržaškim Slovincem priporočamo obisk te gostilne, ker največja gostilničarjeva želja je, da bi mogel v najkrajšem času poleg prve razobesiti tudi drugo diplomu.

Slovanski Jug.

„Politika“ o razmerah na Slovenskem. Eden od najuglednejših belgrajskih dnevnikov, „Politika“, ki večkrat piše o Slovincih in tako seznanja brate Srbe z razmerami v naši domovini, prinaša zopet daljši članek o Slovincih. Govori o naših ljubih klerikalcih, o „pravičnosti“ avstrijske vlade napram Slovincem in — o zaplembah „Jutra“. Te zaplembe našim srbskim

LISTEK.

V. F. JELENC.

BEDA.

Velikomestna slika.

[3]

Vsak dan je odslej prihajal v razstavo, oddaleč stal in gledal svojo sliko... opazoval ljudi, ki so obstajali pred njim, jo motrili, brskali in čitali v katalogu... Zdelo se mu je, da ga vsi poznajo, da se ozirajo vanj... In kadar je prišel v razstavo, ogledal si je vse slike... in na mnogih okvirih je videl prilepljene lističe: Verkauft! Zaman se je oziral, da vidi tudi na svoji sliki tak listič! Primerjal je cene drugih prodanih slik s ceno svoje, in zdelo se mu je nizka! A kaj, oni imajo slavna, znana imena, a on je prišel kot tujec, neznan, brez imena v te prostore... Polastila se ga je hipna otožnost, a obupal ni, upal je še vedno v svojo moč!

In to upanje v moč, ki je včasih tudi samo iluzorna, daje človeku nove moči! Človek, ki je izgubil upanje v svojo duševno moč in energijo, prestane duševno ekzistirati; njegovo delovanje se naslanja na delovanje drugih, živi kakor parazit in

izsesava moč drugih! A človek, ki ima zaupanje v svojo moč, ne skloni glave, momentalna neprivlačnost ga ne stlači k tlom... in ako ga slučajno pritisne ob tla, on zopet dvigne svojo glavo, pogleda z jasnimi očmi v svet in gre naprej!

In tak človek je bil Sever! Sestradan, brez pomoči vendar ni več omahnil... sentimentalne ure se niso več vračale, spoznal je svojo lastno moč svojega duha... in ob tem spoznanju je živel naprej!

Že skoro mesec dni je bila odprta razstava, a Severjeva slika še vedno ni bila prodana. Njega to ni plašilo... Sicer je bil že skoraj prepričan, da slike sploh ne prodajo... a ponosen je bil na svoj moralni uspeh... Vse kritike so soglašale v hvali, vsi so govorili o mladem umetniku, da, par listov ga je celo prosilo, da naj jim pošlje svojo sliko, kar jim pa Sever seveda ni mogel ustreči iz enostavnega razloga, ker ni imel denarja, da bi se šel fotografirati.

Na vse to je mislil Sever, ko je sedel dolgočasno zimsko opoldne v svojem ateljeju... Iz misli ga predrami odpiranje vrat, in v sobo stopi njegov kolega Habjan.

„No Sever, kaj pa ti čepiš doma! Ali si že prišel od kosila?“

Smeje odvrne Sever:

„Na kosilu nisem bil, ker nimam niti vinarja v žepu. Preje sem si kupil za zadnji groš cigaret.“

„No, potem sva pa enaka. Prosim, daj mi cigareto jaz še toliko nimam, da bi si jih mogel kupiti. Hvala!“

Habjan sede na divan in se začne radovedno ozirati naokoli; Sever ga nekaj časa opazuje, nato mu reče:

„Vraga, kaj pa gledaš naokoli kakor kak eksekutor!“

„Veš, dragi Sever, iščem, ako bi našel kako stvar, ki bi se dala spraviti v denar! V svojem ateljeju sem se oziral zastoj, ker sem že vse odnesel, mogoče najdem pri tebi kaj! Saj eno krono da spraviva skupaj, da greva v kavarno in da imava za tobak. Tako proketo dolgočasen dan... tako mrzlo, a v kavarni tako gorko!“

„No pa poišči!“

Iskala sta, a našla nista ničesar... naenkrat privleče Habjan iz nekega predala stare zaprašene hlače:

„In ti sedi tu doma, ko imaš tak kapital!“ se zasmije Habjan, poišče si krtačo ter lepo očisti in sprši hlače, zavije jih v star časopis in reče:

„Počkaj me par trenutkov!“ ter odide.

Sever se je smejal znajdljivemu prijatelju... želel je, da se posreči Habjanu kupčija, ker v ateljeju se mu je zdelo nezno in dolgočasno.

Komaj čez četr ure pripoje Habjan v sobo in v roki je držal krono; svečano je dejal Severju:

„Pojdiva, danes si moj gost!“

Smejala sta se in odšla na ulico; rezek mraz ju je spreletel in zavila sta se tesno v svoje tenke plašče.

„No, in kaj je s tvojo sliko Sever, ali si že našel kupca?“

„Ne, še dva tedna je odprta razstava, ako ne bo nič, obesim svojo sliko v svojem ateljeju, kjer naj se zapraši, kakor se jih je zaprašilo že toliko.“

„Ej prijatelj, Ti si pameten človek, a vendar zakaj greš delat tako nevhvaležno stvar. Ti bi moral naslikati eleganten bu-doir s pikantno damo... à la Rezmček, in prepričan sem, da bi bila tvoja slika prvi dan prodana. Bede, gladiu imamo že tako dovolj in težko boš našel čifuta ali pa aristokrata, ki bi gledal v svojem salonu take prizore. Pikantnost, lascivnost to ugaja pilharskim gourmandom... a beda, mraz, stradanje... brr! brr!“

(Dalje.)

kolegom nikakor ne gredo v glavo, ker pač ne poznajo našega — Zarutustre. S časom se že privadijo na bele kolone „Jutra“, kot smo se že privadili — tudi mi.

Belgrajska opera je odpotovala na daljšo umetniško turnejo ter obišče med drugimi mesti Sofijo, Carigrad, Solun in Skopje. Ravnatelj opere je bivši operni pevec in režiser dvorne opere v Monakovem, Savič, kapelnik, bivši kapelnik ljubljanske opere g. Hilarij Benišek, med pevci čitamo imena nekdanjih članov slovenskega gledališča kot gg. Zach, Orželski, ga. Zachova-Kočevar, v zboru sta angažirani tudi Slovenki gđc. Juvanova in Pavletova.

Splošni pregled.

Prememba na angleškem prestolu.

Včerajšnja seja dolnje zbornice v Londonu je bila polnoštevilno obiskana, vsi poslanci so prišli v žalnih oblekah. Premierminister Asquith je prečital najprej kraljevo lastnoročno pismo: „Vem, da čuti visoka zbornica globoko in iskreno žalost, ki je prevladala ves narod vsled smrti mojega kraljevskega očeta, da občuti zbornica izgubo, ki je zadela narod s smrtjo kralja Edvarda. Skrb kralja očeta za blaginjo dežele in naroda, njegovo neumorno delo in trud naj bo v spominu vsem, s častjo naj se spominjajo vsi umrlega kralja.“ — Grški kralj Jurij in prestolonaslednik Konstantin sta odpotovala v London, da se udeležita Edvardovega pogreba, ki se bo pomikal iz Westminster-Hali do kolodvora Paddington, kjer prepeljejo krsto v Windsor; tik za krsto jaha novi kralj Jurij, na njegovem levi nemški cesar, za njima princ Artur Connaught španski, norveški, portugalski, danski, grški kralj, veliki knez Mihael, nadvojvoda Franc Ferdinand, kraljica Mary, kraljica vdova Aleksandra, norveška kraljica, princezinja Royal in Viktorija se peljejo v vozovih.

Finska predloga v ruski dumi.

V današnji seji komisije, ki ji je duma predložila finsko vprašanje, je naznanil predsednik Krupenski, da je naprosil car Nikolaj predsedstvo komisije, da naj obravnava z največjo hitricio finske predloge. Voditelj kadetov Miljukov je dokazoval v daljšem govoru zgodovinske in konstitucijske pravice Finske, kadet Rodičev je rekel, da hočejo narediti in Finske drugo Albanijo. Poljak Parczewsky je naglašal stremljenje vlade, ubiti v kalu vsako gibanje neruskih narodnosti. Oni finski časnikar, ki je rekel, da se bo ueruskim narodom pod vladno državne dume godilo slabše, nego pod absolutizmom, je imel popolnoma prav. Zastopniki vladnih strank, ki so v večini, so molčali. Le oktoberist Golobov je pripomnil, da so prišli v komisijo delat, a ne govorit. Po končani generalni debati se je prešlo v specialno debato.

Dnevne vesti.

Novi roman „Jutra“. V kratkem začne „Jutra“ objavljati veleznanimiv zgodovinski roman, ki ga je priskrbelo, da ugodni mnogostranskemu zahtevanju občinstva. Že danes opozarjamo na ta roman, ki izide pod naslovom „Otroci papeža“.

Vozni red dobijo danes ljubljanski naročniki in tobakarne v Ljubljani in v Trstu. Tobakarne dobijo vozni red brezplačno in ga dobi brezplačno tudi vsak, ki kupi en izvod „Jutra“. Zunanji naročniki dobijo vozni red jutri in ravno tako tudi tobakarne.

Klerikalci in narodna odločnost. Dežela je zgradila predlanskim novo brambovsko vojašnico, pa če bi kdo mislil da

ima poslopje na pročelju kak slovenski napis, bi se prekleto motil! Mestna topničarska vojašnica ob Dunajski cesti ima svoj napis na prvem mestu: „C. in k. r. mestna topničarska vojašnica“, na drugem mestu pa nemški. Klerikalci v deželnem odboru kranjskem pa so slovenske narodnosti polni le v ustih, drugače pa je ne poznajo drugod, kakor tam, kjer jim služi za njih umazane namene!

Razdelitev državne podpore. Mestni magistrat je te dni razdelil Barjanom državno podporo 6000 K, ki jo je župan Hribar izposloval za nje vsled škode povzročene jim po zadnji povodnji. To je v kratkem času že druga izdatna vsota za barjanske prebivalce; in upati je — magistrat naj bi to vsaj nadzoroval, — da se denar res namenu primerno porabi, t. j. za nakup semen in poljskih pridelkov.

Obravnava o zaplembah „Jutra“. Pri c. kr. deželnem sodišču soba št. 79 se vrši jutri t. j. soboto ob 5. uri popoldne obravnava o ugovoru proti zadnjima zaplembam „Jutra“. Posebno za obrtnike zanimiva bo razprava o zaplembi notice: „Iz črne knjige naših narodnjakov“. Opozarjamo občinstvo, da je razprava javna. Obenem odgovarjamo na mnoga vprašanja, zakaj zadnje obravnave glede spomenika Adamiču in Lundru nismo avizirali, na kratko tako: mi tega nismo krivi. Vprašaj kdo pri našem slavem c. kr. deželnem sodišču, iz katerega razloga je nas o obravnavi obvestilo šele 2 uri tik pred obravnavo. Mi smo mnenja, da je bil za ta korak edin vzrok ta, ker gotovi gospodje — in med te nikakor ne štejemo dotičen sodni senat — niso radi videli, da se razprava o Adamiču in Lundru vrši pred širšo javnostjo.

„Kdor zaničuje se sam, podlaga je tujčevi peti“. Pri včerajšnjem koncertu vojaške godbe pred „Kazino“ je bilo zopet vse polno Slovencev, posebno Slovencev, za katere smo pa prepričani, da niso prišli radi oficirjev 27. pešpolka, ki so sedeli pred „Kazino“ in se porogljivo smejali slovenski „zavednostjo“.

Umazana konkurenca. Neki tukajšnji židovski optik je poslal po tretji osebi slovenskemu, edino izprašanemu optiku v Ljubljani neko delo, ki ne spada v njegovo stroko. Slovenski optik je iz prijaznosti delo sprejel, a Žid ga je takoj na to ovadil! Takih podlih sredstev se poslužujejo tukajšnji nemško židovski optiki, da bi škodovali slovenskemu obrtniku!

Novi nemški naklepi. Na novi državni obrtni šoli bo nastavljenih okoli 40 novih učiteljskih moči. Ker Slovenci ne razpolagamo z zadostnim številom takih strokovno izobraženih učiteljev, izkoristiti hočejo kranjski Nemci in njih „Volksrat“ to priliko in prisiliti vladno oziroma naučno upravo, da zasede prazna mesta na tem — slovenskem zavodu z nemškimi nacionalci, nemškimi Čehi in še s kakim — Kočevarjem! — Slovanska unija, pozor!

Oko postave, kje si? Pri skladišču na južnem kolodvoru se zadnji čas tako pretepa živina, da se zgražajo nad tem vsi železniški uslužbenci in drugo občinstvo. Ranzingerjevi hlapci n. pr. najprvo toliko nalože, da bi imela dva para konj dovolj peljati. Potem pa, ko en par ne more speljati, pa vzame tak surovež bič ali pa tudi kak kol in začne pretepiti ubogo žival; če ga pa kdo opomni, da je to proti postavi, pa še nad njim zarogovili: „Bom pa še tebe, če nisi tiho.“ Isto se godi pri raznih prevažalnih premogah. Toda, dasi se to skoro vsak dan ponavlja, vendar ne pride oko postave blizu, da bi to zabranilo, ozir. krivice naznanilo. Dalje je pa tudi cesta vedno tako razorana, da se še s praznim vozom komaj pride skozi. Železniška uprava kje si? Ali se ne bi mogla cesta tlakovati

jaške municijske zaloge neprestano motrila razvoj tega pojava. To je bil naš „odgovorni“ ter nek gospod iz deželnega odbora. Okrog četrta na 3 je bil trak že tako razvit, da je bilo za vsakega resnega opazovalca brez vsakega dvoma jasno, da je svetlobni trak le rep Halleyevega komete. Postal je vedno svetlejši in če ni nagajal kak mimoplavajoči oblak, je dosegla njegova razpetost v času med pol in tričetrt na 3 približno 200—300 m navidezne dolžine. Ob 2. uri 43 minut pa se je na spodnjem koncu repa prikazal komet sam. Prizor se je mogel le videti, popisati se ne da.

Jedro rdeče, precej megleno, je nekoliko večje — ali vsaj se je zdelo tako — kakor danica. Vzhajal pa je — in to si je za par dni dobro zapomniti — med vzhodom danice in solnca.

To je važno vedeti, ker ga premnogi iščejo preveč desno bodisi od solnca, ali kar je že celo napačno, preveč desno od danice.

Seveda, ko se dvigne in zaplava po nebesnem morju, pride kmalo v ravno črto nad danico, jo prekorači, in potem res desno od danice nadaljuje svojo pot proti jugovzhodu.

Ves prizor se je videl s prostim očesom in za dobro oko še celo bolje, kakor z na-

s kamenitimi ploščami, kakor je to po drugih mestih? Tako bi se več takih nerodnosti odpravilo. Očividec.

Poziv vsem slovenskim zdravnikom. Da okrepimo idejo jugoslovanske vzajemnosti in da pripravimo tla bodočim slovenskim zdravniškim kongresom, sklenili smo na zadnjem občnem zboru, posetiti dne 26. in 27. t. m. brate Hrvate. Dogovorjeno s „šborom liečnika kraljevine Hrvatske i Slavonije“ določil se je izletu v Zagreb naslednji program: Na praznik 26. t. m. ob 7:20 zjutraj odhod iz Ljubljane. Na Zidanem mostu se pridružijo štajerski kolegi. Prihod v Zagreb ob 12:15 popoldne. Ob 1. obed v Palace-hotelu; ob 3. izlet v Samobor, ob 8. komers v Palace hotelu. V petek dne 27. t. m. ob 8. zjutraj poset bolnice milosrdnih sester, ob polu 10. poset zagrebškega sanatorija, ob 11. otvorjenje parne pralnice in zavoda za desinfekcijo ter poset groblja na Mirogoju, za tem vožnja okoli Tuškance. Ob 1. obed v Palace-hotelu. Ob 6. zvečer „mesečna skupština šbora liečnika“. Ob 8. skupna večerja v Palace-hotelu. Ob 10. zvečer povratek v Ljubljano, v katero dojdemo ob 3. zjutraj. — Tedaj zelo lep in zanimiv spored! Gospode kolege prosim, da se kolikor mogoče držite določenega programa, kdor je pa zadržan, posluži se seveda lahko tudi poznejših vlakov. Na vsak način naj se vsak udeleženec javi podpisanimu predsedstvu, ker mora „šbor liečnika“ radi vozov itd. videti število udeležnikov. Naravno je, da se izleta udeležijo tudi lahko dame. Za društvo zdravnikov na Kranjskem: dr. Démetér Bleiweis Trsteniški.

Skrajno orožje v skrajni sili. Da v klerikalni stranki poka, to je danes že davno javna tajnost. Ali da gre gospodi na krmilu že tako slabo, o tem nam je podala še le ob priliki koncerta „Stražarjev“ sama najboljša dokaze. Prepričani, da jim vse bobnanje iz prižnic, spovednic, listov, osebni agitaciji itd. ne napolni niti polovice „Unionske“ dvorane, so zgrabili za skrajno orožje: osebne pritiska. Napravili so okrožnice, jih razposlali po deželnih slugah (paznikih deželne prisilne delavnice) po vseh klerikalnih podjetjih, (hranilnicah, uradih, trgovinah itd.) A ker se jim pa ni šlo za koncert, ampak le za denar, so na teh okrožnicah od vsakega zahtevali 2 K pristopnine za koncert. Ta zahteva pa je bila tako satansko-zvito sestavljena, da jo je vsakdo smatral kot revolver na prsi nastavljen: plačaj, če ne... In kar so hoteli, so dosegli. Dobili so denar, ne pa obiskovalcev za koncert. Tako so prazne prostore še enkrat prodajali na vnanje obiskovalce, kar so jih sploh duhovniki mogli prignati v Ljubljano. Ampak dosegli so s tem pritiskom tudi nekaj, česar niso upoštevali. Namreč to skrajno orožje je mnogim, mnogim odprlo oči... aha, so djali, taki tiči ste! Mnogo odličnih in sicer odločnih klerikalcev je plačalo po ukazu okrožnice, toda h koncertu niso šli. Se jasni, se jasni... gre sicer počasi, ampak gre!

Delavska beda. Prijatelj nam poroča: Pisali ste zadnjič o roparskem napadu ob Gruberjevem kanalu. Kdor pa pozna grozne razmere, ki vladajo tam, se temu ne more posebno čuditi! Ker je vsled poplave Grubarjev kanal poln vode, je začasno ustavljeno vse delo, delavci pa ne dobe nobenega plačila, niti za hrano nimajo, pa tudi ne denarja, da bi se odpeljali. Dobro bi bilo, da se kompetentna oblast pouči o teh razmerah, ker to ne zahteva samo človekoljubnost, ampak tudi oziroma na javno varnost.

Sola v Mostah. Poroča se nam: Hvaležni smo g. Predoviču za njegovo pojasnilo glede sveta za novo šolo. Pozivljamo pa sedaj druge faktorje, da je skrajni čas, da se prične z delom, ker nevarnost je velika, da nas prehiti Schulverein. Gosp. dr.

vaдным kukulom. Od enčetrta na 4 naprej je vidoma pojemal, nagajala je tudi megla. Ob tričetrt na 4 se ga je še lahko opazilo, toda s prav neznatnim repom. Rep pa je že izpočetka se vedno krajšal in obledeval, čimbolj se je na solnčnem vzhodu (levo) danilo. Nekaj minut pred 4. uro je bil tudi za najboljšo oko neviden.

„Jutra“ je tudi to pot žrtvovalo za Halleyev komet nekaj brzojavov in nekoliko dela pri, že za tisk pripravljeni formi. Tako so Ljubljancani ob 7. uri že čitali kratko poročilo o tem drugem, oziroma prvem veličastnem prihodu Halleyevega komete.

Iz Ribnice nam očividec g. Adamič poroča: Ob 2. uri 40 minut me je preselel velikanski dobro očrtan pramen nad Malo goro, kot bi se bližal bog Helij s plamenico, da bi vžgal božji dan. Nendarvni ta svet je segal gotovo 20 do 30 metrov prav v podobni kose proti jugovzhodu zobjuajoč se boljinbolj, dokler ni prominil pod nebesnim svodom. To je bil kometov rep! Ura v zvoniku je ravno kar zabrnela 3, kar se prikaže on sam — Halleyev komet v svoji krasoti. Priklical sem g. stražmojstra svojega soseda in on ter najine ženičci divili smo se do 3. ure 30 minut tej nenavadni prikazni.

Žerjav je na shodu v Mostah obljubil, da bo družba sv. Cirila in Metoda prispevala za zidavo šole, prosimo torej, da se ta zadeva spravi v tek, ker sicer znamo doživeti, da se v slovenskih Mostah vpiše v nemška šulferajnsko šolo do 500 slovenskih otrok! Pozor torej, da ne bo prepozno!

Vitale Interessen der ganzen Monarchie. Poroča se nam: Včeraj pri opoldanskem vlaku se je doigral na kolodvoru Trbovlje ta le zanimiv slučaj: Ko se poštni vlak ustavi, pokliče nek stotnik 27. pešpolka iz kupeja nekega zunaj stoječega gospoda, ki ga je nazival z „Herr Direktor“. — Stotnik pokliče: „Schnell, Herr Direktor: Haben Sie schon die Vollmachten unterschreiben lassen? — Ravnatelj: Nein! — Stotnik: „Ich werde Ihnen, solche Vollmachten von Laibach aus sofort schicken“. — Ravnatelj: „Ich fahre heute nachts um 12 Uhr 2 Minuten nach Spalato“. — Stotnik: „Wie Schade! (nato seže v žep in privleče neko listino, ki jo onemu vroči z besedami: „Da haben Sie die eine Vollmacht; die unterschreiben Sie sofort. Die übrigen sollen aber nur die Bevollmächtigten unterfertigen. Es hängt ungemein viel davon ab... Sie können ja meine Absichten... ich kann Ihnen hier nicht alles sagen... Bedenken Sie: Vitale Interessen der ganzen Monarchie hängen davon ab!“ Med tem je že vlak odhajal. V Ljubljani je dotičnega stotnika sprejela gospa z dvema otrokoma.

Halleyev komet je dve slovenski rodoljubkinji iz Ljubljane tako nesrečno oplazil, da sta si morali prvo pomoč iskati v — slaščičarni Kirbisich. Naše iskreno sožalje!

Gospa Zofija Boštnikova, bivša članica slovenskega gledališča v Ljubljani je ustanovila v Zagrebu svojo lastno dramatično šolo.

Za kopalne naprave se je priglasil še g. Franc Lončar, klepar in vodovodni instalater, Sp. Šiška. Sporoča nam: Med Slovenci sem edini jaz, ki sem prvi pričel izdelovati kopalne naprave ter obenem izpeljavati vodovode skupno s kleparstvom. — S tem je ta razpis zaključen. Več izpregovorimo o njem jutri pri obravnavi, ki je ta razpis povzročila.

Javno vprašanje. Z dovoljenjem trgovskega ministrstva z dne 8. junija 1909, št. 20.854 se je uprizorila Eisenbahner-effektenlotterie. — Kot zadnji nepreklicani termin izžrebanja je bil naznačen 3. maj t. l. Pri zadeti, ki imamo v rokah srečke smo se informirali, a še do danes ni bilo žrebanja. Prosimo torej merodajne faktorje, da pojasnijo, kaj je s to stvarjo.

Društvo „Mladika“ dobi svoje poslopje. Na mestnem stavbišču za dekliškim licejem so pričeli z zgradbo šolskega poslopja, ki bo do jeseni pod streho. To poslopje je bilo za imenovani šolski zavod nujno potrebno.

Binkoštna veselica v Postojnski jami. Posebni vlak odhaja Binkoštni ponedeljek, dne 16. maja iz Ljubljane ob 10. uri popoldne iz Trsta ob 8. uri 40 minut, iz Reke ob 8. uri 30 minut, iz Kormina ob 8. uri in iz Pulja ob 7. uri 10 minut zjutraj. Med veselico v jami, katere se vrši pri vsakem vremenu, koncertira razun jamske godbe tudi polnoštevila mestna godba iz Pulja. V jami uraduje c. kr. jamska pošta in vsem tam oddanim razglednicam se pritisne pečat jamske pošte ter se razpošljejo naravnost od tam v vse dele sveta. Vstopnina v slavnostno, električno razsvetljeno jamo znaša samo 2 K za osebo, vsako nadaljno znižanje vstopnine je popolnoma izključeno. Veselica se prične ob 3. uri popoldne.

Znanstveno društvo za raziskovanje jam se je torej včeraj ustanovilo. Shod je bil razmeroma dobro obiskan. Prečitala so se že potrjena pravila, volil se je odbor (8 članov) na čelu mu deželni predsednik baron Schwarz. Društvo se razdeli v posamezne sekcije, te volijo svojega načelnika, kateri jih zastopa v odboru. Odbor je mešano sestavljen iz članov Nemcev in Slovencev. To bi bila za enkrat kratko očitana vsebina ustanovnega shoda, ki se je vršil v deželni palači. Mi se tega shoda nismo udeležili, dasi je en član našega uredništva že dolgo let znan raziskovalec podzemeljskega kraljestva. Mi smatramo to društvo kot birokratično že po ustanovitvi, še bolj pa po načinu, kako je baron Schwarz to društvo ustanovil. Gospod baron, gotovo še niste pozabili na vabila k prvemu sestanku. Mi nanje še nismo pozabili. Dokler ne vidimo res demokratičnega preobrata v sestavi tega društva, se pri najboljši volji ne moremo ogrevati zanj.

Zgodaj sta začela. Hišnik hiše št. 2 Pod trančo je prišel včeraj okoli 6. ure popoldan domov in je videl v veži dva dečka, od katerih je bil eden star komaj trinajst in drugi kakih petnajst let. Oba sta nekaj delala pri veliki skrinji, v kateri je kramarija neke ženske, ki stanuje v tej hiši. Ko sta dečka zagledala hišnika, sta hitro zbežala čez vrata, kar se je zdelo hišniku zelo sumljivo. In res, na skrinji je bila odtrgana ključavnica. Dečka sta hotela kramsti!

Hišnik je skočil hitro na ulico, ali dečka sta bila že daleč. Ta dva sta pa res zgodaj zašla na napačna pota.

Tatvina v Žužemberku. Mesarju in Franu Aubelju je bilo dne 8. t. m. doma ukradenega 300 K denarja, zlat poročni prstan, srebrna ženska ura, trije zlati prstani in zlata verižica liki kače, ki je imela za obesek zlat ključek in srček. Gosp. Aubelj ima vsega skupaj 495 K škode. Po umotvihu pridno zasledujejo, a je dosedaj ostal še ves trud brezuspešen.

Kar je iskal, to je dobil. Pekovski pomočnik Josip Bajželj nekega izkuharja na Radeckega cesti — ne vemo zakaj — nič kaj lahko ne gleda. Ko je šel včeraj dopoldne v „ročcah“ mimo njegovih vrat, je treščil z desnico po šipi, a se zraven po prstih tako obrezal, da so mu morali dati pomoč na policiji. Ker je bil pa le še silno hud in ga ni bilo varno spustiti na ulico, so ga pripripi. Zadnjo besedo bode izreklo sodišče.

Našel je pekovski pomočnik Fran Starlekar dragocen, briljanten uhan ter ga oddal na magistratu.

Onesvestila se je včeraj v neki prodajalni na Mestnem trgu soproga kovača F. Vrhovca.

Elementarni pojav. Včeraj so bili posebno na jugo-jugovzhodni strani značilni znaki oddaljenih elementarnih izgrediv (potresi, nevihte i. t. d.) v večjem obsegu. Popoldne so bili nekoliko manj značilni znaki tudi na jugozapadu. Po dosedanjih praksi soditi, se je prvi del označenih izgrediv moral ponekod doigrati že včeraj, a glavni izbruh sledi najbrže že danes. Skorej gotovo bodo tudi naši kraji občutili njihov vpliv.

Vreme ob binkoštih. Kakor danes vse kaže, je bolje, da za binkošne praznike ne pričakujemo stalno lepega vremena. Na ugodno vreme za nedeljo smemo računati le tedaj, če se do sobote popoldne dosledno regulirajo vplivi, nastali vsled daljnih elementarnih izgrediv.

Potres sneg in nevihte. V San Domingu je bil 11. t. m. močan potres. Potresi so se občutili tudi po raznih krajih naše monarhije. (Glej brzojavna poročila). Po Solnograškem je v sredo močno snežilo. — Po severno Štajerskem so bile večje nevihte. — Po Španiji vlada velik mraz. — Naš vremenski poročevalec je imel torej s svojo prognozo od 10. do 12. t. m. zopet — žal — le preveč prav.

Društvene vesti.

Prostovoljno gasilno društvo v Begunjah (Gorenjsko) ponovi gledališko predstavo v nedeljo, dne 15. maja 1910. v Gasilnem domu s sledečim sporedom: 1. Petje. 2. Dragocena ovratnica. 3. Brat Sokol. Začetek točno ob pol 5. uri popoldne. Čisti dohodek je namenjen za pogorelce na Zgoši in društveno blagajno.

Akademsko tehnično društvo „Tabor“ v Gradcu ima svoj II. redni občni zbor v soboto, dne 14. maja ob 8. uri zvečer v društvenih prostorih. Na sporedu je tudi programatično predavanje t. Šlibarja: „Narodno vprašanje“.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

Cesar v Budimpešti.

Budimpešta, 12. majnika. Cesar je dospel danes zjutraj s posebnim vlakom semkaj. Na kolodvoru in pred kolodvorom ga je pričakovala tisoče broječa množica. Takoj ob prihodu se je doigrjal neljub intermezzo. Voz, v katerem se je peljal cesar, bi kmalu trčil ob nek poštini voz in le temu, da se je nek policist zagnal v konje poštne voza, se je zahvaliti, da se ni pripetila kaka večja nesreča.

Budimpešta, 12. maja. Takoj po prihodu v Budimpešto je sprejel cesar v privatni avdijenci budimpeštanskega komandanta fmlt. Viktorja Schreiberja.

Budimpešta, 12. maja. Ob pol 1. uri je sprejel cesar ministrskega predsednika grofa Khuen-Hederwarya v privatni avdijenci. Ministrski predsednik je poročal cesarju o zadnjih političnih dogodkih.

Budimpešta, 12. maja. Ob 11. uri se je vršil ministrski svet, ki je svoje posvetovanje končal že opoldne. Na dnevnem redu so bile same tekoče zadeve.

Justh proti vladni stranki.

Budimpešta, 12. maja. Iz Temešvara se poroča, da je došel tja Justh, ki je v svojem govoru zopet strahovito napadel vladno stranko, zlasti Tiszo. — Kakor se zatrjuje, se namerava izvršiti kooperacijo vladne in vseh ostalih strank proti Justhovi stranki.

Angleški poslanik odpotuje z Dunaja.

Dunaj, 12. maja. Tukajšnji angleški poslanik Carkwail je pozvan od angleškega kralja Jurja V. naj pride v London. Zato odpotuje v nedeljo.

Cesar Viljem v Londonu.

Berlin, 12. maja. Cesar Viljem pride v četrtek dne 19. maja v London, da se

udeleži pogreba kralja Edvarda. Stanoval bo v kraljevi palači. Mogoče je, da pride cesar že 18. t. m. v London.

Iz odsekov.

Dunaj, 12. maja. Finančni odsek je imel danes sejo, v kateri se je debatiralo o finančno-političnih vprašanjih.

Dunaj, 12. maja. Proračunski odsek je nadaljeval danes razpravo. Poslanci Kuranda, Kraus in Ressel so močno napadali ministrstvo javnih del, češ, da zelo zapostavlja Moravsko, kar se tiče cest in vodovodov. Dr. Sylvester je kritiziral posamezne postavke, zadevajoč tujski promet. Dr. Mayer je zahteval, naj se že vendar prične graditi novo poslopje univerze v Inomostu. Wittek je zahteval, naj se vendar že enkrat izdela načrt glede obdačenja hotelov, ki naj odgovarja dejanskim razmeram.

Potres na Dunaju.

Dunaj, 12. maja. Zaradi sinočnega tukajšnjega potresa vlada danes na Dunaju precejšno razburjenje. Prvi potresni sunek se je čutil sinoči ob 9. uri 18 minut in temu sta sledila še dva.

Gloggnitz, 12. maja. Tukaj so se čutili sinoči štirje močni potresni sunki, in sicer prvi ob 9. uri 20 minut, drugi ob 9. uri 50 minut, tretji ob 12. uri 40 minut in četrti ob 1. uri 30 minut po noči in sicer v smeri proti jugozapadu. — Potres je povzročil splošno paniko. V neki hiši je nastala 5 metrov dolga razpoka. V tem času je pripeljal tudi koroški brzovlak in ker je ljudstvo tekalo zbegano semintja, so potovalci smatrali, da sta trčila dva vlaka.

Skupno posvetovanje čeških in nemških poslancev.

Dunaj, 12. maja. Poslanca Gelbert in Vaček sklicujeta za binkošne praznike na Dunaj sestanek vseh čeških in nemških državnih in deželnih poslancev moravskih. Namen tega sestanka je ureditev moravskih deželnih financ.

Afera Breiter — dr. Pattai.

Dunaj, 12. maja. Predsednik državnega zbora dr. Pattai je dobil danes od neodvisnega poljskega socijalističnega poslance Breitera grozilo pismo, v katerem mu zadnji grozi z zasušnicami. Dr. Pattai se je odločil, izročiti to zadevo dvema zastopnikoma in je za zastopstvo naprosil viteza Pantza in poslance dr. Oskarja Ernsta Stölzla, ki naj zahtevata od Breitera zadoščenja. — Zbornica namerava z ozirom na to afero izraziti Breiterju svoje nezadovoljstvo radi njegovega postopanja.

Dunaj, 12. maja. Kakor se poroča, sta zastopnika dr. Pattaija vitez Pantz in dr. Stölzel smatrala za potrebno, da se najprvo informirata glede satisfakcije Breitera. Breiter se je v častnih aferah zadnja leta baje obnašal jako dvomljivo in kršil častni kodeks. Vsled tega nameravata zastopnika dr. Pattaija sestaviti izjavo, v kateri odrekata Breiterju satisfakcijo in vsled tega smatrata svojo misijo za končano. S tem bo ta afeta tudi za predsednika dr. Pattaija rešena.

† Kralj Edvard.

London, 12. maja. Truplo umrlega kralja Edvarda se je položilo danes v rakev.

London, 12. maja. Kralj Jurij V., kraljica in kraljeva mati so se udeležili danes kratke zadušnice, ki jo je imel chanterbriški nadškof za pokojnega kralja.

London, 12. maja. Spodnja in zgornja zbornica se snideta dne 17. t. m., da celokupno prisostvujeta prevozu trupla pokojnega kralja v Westminster.

Slovanska Enota.

Dunaj, 12. maja. Pod predsedstvom poslanca Uzdržala je imela danes parlamentarna komisija „Slovanske Enoti“ nad tri ure trajajočo sejo, v kateri se je največ razpravljalo glede jezikovnega vprašanja. Tozadevni predlogi, ki se izdelajo čez binkošne praznike v Pragi na podlagi posvetovanj, se bodo predložili „Slovanski Enoti“ v odobritev.

Roparski umor na Dunaju.

Dunaj, 12. maja. Sinoči je dosedaj še neznan človek umoril tu Leopoldino Piller, ki je bila pod policijskim nravnostnim nadzorstvom. Kmalu po eni uri popoldne so našli Piller v njeni sobi zadavljeno. Obvestilo se je takoj policijo, ki je hitro konstatirala, da gre tukaj na roparski umor. Poklicani zdravnik rešilne družbe je mogel konstatirati edinole še smrt. Policija je takoj dognala, da je morilec oropal umorjenko in odnesel dva prstana iz novega zlata in s ponarejenimi briljanti in ravno take uhane. Morilec je najbrže smatral te za prave in zato izvršil umor. Na vratu se poznajo male in večje praske od nohtov. Na kraj dejanja je došel tudi policijski šef Stukhart, ki je takoj odredil potrebna poizvedovanja po nočnih kavarnah in zabavalščih.

Dosedaj se je dognalo, da je morilec zadnji obiskovalec Pillerjeve, ki je bil po opisih kakih 27 let star, delavec, slabotne postave, brez brk, črne polti. Morilec je pustil v sobi neko zeleno kravato in slab dežnik. Opis storilca se je takoj naznanil vsem stražnicam, ravnotako vsem juvelirjem

in starinarjem. Truplo umorjenke so odpeljali zjutraj v mrtvašnico splošne bolnice. Uvedle so se tudi poizvedbe, s kom je umorjena Piller v zadnjem času občevala. Zjutraj je poskušal nek človek pri nekem starinarju v 18. okraju prodati razno psevdozlatino brez vsake vrednosti. Starinar o umoru še ni bil obveščen. Smatra se, da je bil morilec pri njem. Dosedaj se morilca še ni izsledilo.

Listnica uredništva.

Gosp. V., hotel Lloyd, Reka: Srčna hvala, vse prejeli, se priporočamo! — Litiija. Dopisa, o katerem nam pišete, nismo prejeli, četudi smo ga pričakovali, ker smo bili obveščeni, da ga dobimo. Krivda bo gotovo na pošti. Žal nam je pa zelo, ker take dopise zelo radi priobčujemo.

Poslano*)

Gospod Luka Šetina, bivši dimnikarski pomočnik pri podpisnem, je dobil v zakup dimnikarsko obrt za ljubljansko okolico. Posegel pa je tudi v področje mestnega dimnikarstva. Opozarjam torej dotične hišne posestnike, da gori omenjeni nima pravice izvrševati obrti v stolnem mestu Ljubljani ter svarim dotičnike, da imajo lahko sitnosti z obrtno oblastjo.

V Ljubljani, 12. maja 1910.

Jos. Spitzer,

dimnikarski mojster, Krakovski nasip št. 8.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, v kolikor določa zakon.

Mali oglasi.

Sprejme se dva učenca poštenih staršev, v trgovino z mešanim blagom v Ljubljani. Kje, pove inšerati biro „Jutra“.

Kontoristinja večša slovenskega in nemškega jezika, z večletno prakso, želi vstopiti v trgovino ali pisarno. M. K. na upravništvo „Jutra“.

Gospodična večša slovenske in nemške korespondence z lepo pisavo išče primerno službo. Ponudbe upravništvo „Jutra“ pod št. 100.

Zanesljiva blagajničarka želi vstopiti v večjo trgovino. Dopis na upravništvo pod S. M.

Fotografski aparat se za jako nizko ceno proda. Ogleda se v upravništvu „Jutra“.

Električni klavir jako dober, v tovarni je stal 2400 K, se proda za 1100 K. Vpraša se v kinematografu „Ideal“.

Krasna meblavana soba, klavir na razpolago, se takoj odda. Bleiweisova cesta št. 20, II. nad. desno.

Tri dobre molzne krave se vzamejo na rejo pod jako ugodnimi pogoji. Ponudbe „Dobre molznice“ na inšerati biro „Jutra“ do 15. t. m.

Stanovanje obstoječe iz 3 sob se išče za takoj. Ponudbe pod „Rudolfovo“ na inšerati biro „Jutra“.

Kupim manjšo špecerijsko polico in pult. Naslov pove inšerati biro „Jutra“.

Išče se vzgojiteljica k štirim otrokom, ki je zmožna slovenskega in nemškega jezika ter večša igrati na glasovir. Naslov pove upravništvo „Jutra“.

Dvokolo se iz druge roke po nizki ceni proda. Dragotin Petelin, Gorjansko pri Komnu.

Sprejme se gospodična na hrano in stanovanje. Na razpolago je tudi kopalna soba. Vpraša se na Elizabetni cesti št. 7. II. nad.

KORESPONDENCA.

Mlad akademik, Srb, slušatelj tujezemske univerze, se želi potom korespondence seznaniti z mlado, naobraženo Slovenko. Šifra: „Lettre“, Zürich (Hauptpost), Poste restante.

Mlada dama želi menjati poštne znamke. Naslov G. Marie Louise D. pl. B. na upravništvo „Jutra“.

Mlada distingvirana dama želi korespondirati z mladim umetnikom (najljubše pisateljem). Pisma pod šifro „The secret“, Ljubljana, Poste restante.

Najcenejša

birmanska darila

kakor: zlate in srebrne ure, verižice, obeski, prstani, uhanj, zapestnice itd. Kupuje se staro zlato, srebro in juveli ali jemlje v zameno.

Lastna delavnica

za popravila in nova dela.

LUDOVİK ČERNE

juvelir, trgovec z urami in zaprisežen sod. cenilec

Wolfova ulica 3.

Na prodaj je nekaj prodajalniške oprave

stojala s predali, kopirna preša, metri, za-boji, postavki itd., ter dve napisni tabli, jedna s sliko sv. Cirila in Metoda. Predmeti se imajo proti plačilu kupnine prevzeti takoj.

Ponudbe sprejema do 16. t. m. dr. Anton Švigelj, odvetnik v Ljubljani, Slovenski trg št. 3.

Kite iz las

v veliki izbiri in po najnižjih cenah priporoča

S. STRMOLI, brivec in lasničar
Ljubljana, Pod Trančo št. 1.

Franc Lončar

stavbeni in umetni klepar ter vodovodni istalater, Spod. Šiška št. 66

se priporoča slav. občinstvu za izdelovanje vseh kleparskih del, kopalnih naprav (tudi z pečmi) sploh za vsa v njegovo stroko spadajoča dela. Naročila na deželi se izvršujejo kar najhitreje.

To podjetje je kot narodno prvo združilo kleparstvo z upeljavanjem vodovoda in napravami kopalnih naprav.

Lepo

stanovanje

na Privozu šte. 17

obstoječe iz 4 sob, pritliklin in vrta, kakor tudi stanovanje, obstoječe iz 2 sob in pritliklin se za avgust termin mirnim strankam odda.

Izvrstno uspevajoča

trgovina

s platnenimi in volnenimi izdelki

v provincijalnem mestu se vsled bolezni posestnika jako poceni proda.

Letni promet K 45.000 do K 50.000.

Jako majhna režiija, ker ni potreba veliko osobja. Kapitala je treba samo K 10.000.

Ponudbe pod „Cvetoča trgovina“ na inšerati biro „Jutra“.

10 družb

(kompanij)

dobrih oglarjev za izdelovanje bukovega oglja v dobrem položaju brez kamenja išče tvrdka

Horacek & Radošević

Mrkopalj, železniški kolodvor Lokve.

Ivan Soklič

v Ljubljani

Pod Trančo šte. 2

priporoča cenj. občinstvu svojo veliko in bogato zalogo

klobukov, slamnikov, čepic, peres itd.

vse po najnižjih cenah.

Leopold Grošelj

Spod. Šiška št. 88.

stavbeno in umetno ključavničarstvo
se priporoča cenj. občinstvu za izdelovanje
žičnih mrež, ograj na grobeh, železnih sve-
tilk, balkonov, verand, štedilnikov, držal za
firne in vseh v to stroko spadajočih del.
**Zaloga, izposojevanje in popraviljanje
koles.**

--- Delo solidno, cene primerne. ---

Fr. Ks. Casper

LJUBLJANA, Vegova ulica, v bližini realke.

Zaloga vsakovrstnega pohištva, hišnih oprav
za spalne in jedilne sobe, vseh vrst tape-
ciranega pohištva, naslanjačev, otomanov,
kakor tudi pisarniških oprav, dalje različnih
platnenih lesenih roló, žaluzij in železnih
valjčnih zastorov.

Velika množina

izgotovljenih oprav za spalne in jedilne sobe
vedno na razpolago. — Priznalna pisma, ceniki
in vzorci na poljubno razpolago.

Vila je naprodaj

takoj za cesarskim vrtom, enonadstropna in
z obsežnim vrtom.

Poizve se pri Tomažu Čehu, Rožna
dolina št. 216.

Vsak dan svež

sladoled

v kavarni, slaščičarni in pekarni

J. Zalaznik

Stari trg št. 21. 40-2

Prvo slovensko podjetje za napravo električnih central.

Izvršuje električne naprave z vodno silo, na par, z bencinmotorji s su-
rovim oljem.

Vsakovrstne transmisije za mline, žage itd.

Poprave bencin-motorjev, avtomobilov, elektro-motorjev, dinamo- in parnih
strojev: poprave v tiskarnah in pivovarnah.

Naprava transporterjev za opekarne po najnovejšem sistemu, kakor tudi
aparati za rezanje strešne opeke za zid — patent Marzola.

Izvršuje vsa strojna in mehanična dela točno, solidno in po nizki ceni.
Načrte in preračune ne zahtevanje.

D. FAKIN strojno ključavničarstvo in
podjetje za elektr. naprave
Ljubljana, Poljanska c. 67. Telefon št. 73.

Največja zaloga najfinejših barv in potrebnščin

za umetnike, slikarje, kiparje itd., kakor:

Düsseldorfske oljnate barve

v pušicah za umetnike in študijsko slikanje.

Horodamove patentovane akvarelne barve

za šolo in v pušicah za študije.

Pastelne barve (stogle)

pristne francoske in za ljudske šole v škatljicah.

14/87

Tempera barve

za srednje in strokovne šole, za umetniške in prijatelje umetnosti.

Firneži, olja in retuše za slikarstvo

Slikarsko platno

Zahtevajte cenik.

z oljnatim in krednim temeljem.

Zahtevajte cenik.

Vzorci za sobne slikarje vedno najnovejše na razpolago priporoča.

Adolf Hauptmann, prva kranjska tovarna oljnatih barv,
firnežev, lakov in steklarskega kleja.

Velika binkoštna okasion prodaja od torka do sobote,

izgotovljenih oblek za gospode, dečke
in otroke ter najmodernejše konfekcije
za dame in deklice.

Velika izbira slamnikov za gospode in dečke.

20 do 30% ceneje kakor dosedaj!

Angleško skladišče oblek

O. Bernatović

v Ljubljani, na Mestnem trgu št. 5

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Delniška glavica K 3,000,000.

Stritarjeva ulica št. 2

Reservni fond K 400,000.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu priporoča

promese na 3% zem. srečke I. emisije à 5.50 17. maja K 90.000

„ „ 4% ogrske hipotečne srečke à K 4.— „ „ „ 40.000

„ „ ogrske premijske srečke cele à K 14.—, polovice à K 8 „ „ „ 200.000

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje po čistih

4½%

Ustanovljena leta 1831.

Največja zavarovalnica avstro-ogrske države

Ustanovljena leta 1831.

C. kr. priv. občna zavarovalnica Assicurazioni Generali v Trstu

Glavni zastop v Ljubljani, Marijin trg, Sv. Petra cesta št. 2, v lastni hiši.

Zavaruje zoper požar na poslopih, pohištvo in blagu, tatinski vlom, škode vsled prevažanja, poškodbo zrcal in zvonov. — Na življenje in za doto v vseh mogočih
sestavah. — Tekom leta 1909. zavarovalo se je 17.230 oseb za kapital nad 143 milijonov kron na življenje. — Družba je izplačala za škode nad 977 milijonov kron.

Premoženje družbe znaša nad 366 milijonov kron.

Prvi slovenski pogrebni zavod v Ljubljani

Prešernova ulica št. 44.

Prireja pogrebe od najpriprostejše do najelegantnejše vrste v odprtih kakor tudi s kri-
stalom zaprtih vozovih. — Ima bogato zalogo vseh potrebnščin za mrliča kakor: kovinaste
in lepo okrašene lesene krste, čevlje, vence umetne, cvetlice, kovine, porcelana in perl.

Za slučaj potrebe se vljudno priporočajo

Najnižje cene!

TURK in BRATA ROJINA.